

INFORMATIENOTA

M39

Zaaknummer: Z-16-41056
Documentnummer: VB/Raad/20/01056
Onderwerp: pilots voor grootschalige zonneparken
Vergadering B&W: 7 juli 2020
Raadsvergadering: 24 september 2020
Portefeuillehouder: Wethouder N.A.V. Verheul
Ambtenaar: E.A. de Vries
Mailadres: B.devries@bergendal.nl

Aan de gemeenteraad,

Kennisnemen van

De pilots die gekozen zijn voor het ontwikkelen voor grootschalige zonneparken op land.

Waarom nu naar de raad?

Als gemeente Berg en Dal streven we er naar om in 2023 16% van onze energie duurzaam op te wekken (zie het Coalitie-akkoord en Actieplan Duurzaamheid). Hiervoor zijn naast zonnepanelen op daken, ook zonnepanelen op water en land nodig. Om hier vorm aan te geven, heeft de Raad op 12 december 2019 de ruimtelijke visie duurzame energieopwekking 2019 (RVDE) vastgesteld. Daarbij is ervoor gekozen om in het eerste jaar na vaststelling 3 tot 5 pilots op te starten in de zoekgebieden. Ook is er voor gekozen dat gestart kan worden met de in de RVDE benoemde specifieke locaties.

Inmiddels heeft het college drie pilots benoemd. Ook wordt gewerkt aan een zonnepark op een specifieke locatie. Hieronder wordt eerst beschreven hoe gekomen is tot het benoemen van de eerste drie pilots. Daarna worden de pilots en het initiatief op de specifieke locatie beschreven. Tot slot wordt kort aangegeven hoe we verder gaan.

Hoe zijn we gekomen tot de pilotselectie?

We willen niet alleen snelheid maken, maar ook de kwaliteit hoog houden, kunnen leren van fouten en voorkomen dat we goede initiatieven die nog net niet ver genoeg zijn, te snel afwijzen. Om die doelen te verenigen, hebben we ervoor gekozen om twee beoordelingsrondes te houden (een voorjaarsronde én een najaarsronde) waarin we pilots kunnen selecteren. In de voorjaarsronde kiezen we drie pilots en in de najaarsronde nog maximaal twee pilots.

Bij de selectie is alleen gekeken naar de reeds ingediende principeverzoeken

Er zijn enkele tientallen initiatieven bekend bij de gemeente. Sommige waren nog niet concreet genoeg, anderen waren wel verder uitgewerkt en hadden al een principeverzoek ingediend. Omwille van de snelheid is er voor gekozen om in de voorjaarsronde de initiatieven waarvan al een principeverzoek binnen was, mee te nemen in de pilotselectie.

De beoordelingscriteria komen voort uit de RVDE.

De principeverzoeken zijn beoordeeld op de onderstaande aspecten. Deze komen voort uit de vastgestelde uitgangspunten in de ruimtelijke visie duurzame energieopwekking 2019.

- Ligging ten opzichte van de zoekgebieden;
- Ligging ten opzichte van de specifieke locaties;
- Ligging ten opzichte van de dropzones;
- Ruimtelijk aaneengesloten gebieden, groter dan 2 hectare;
- Hoe zorg je voor lokaal draagvlak;
- Hoe zorg je voor een goede landschappelijke inpassing;
- Hoe ga je om met biodiversiteit;
- Mogelijkheid om initiatieven te bundelen;
- Extra's (meerwaarde op andere vlakken dan bovengenoemd);
- De voorkeur gaat uit naar het aanwijzen van pilots in beide zoekgebieden.

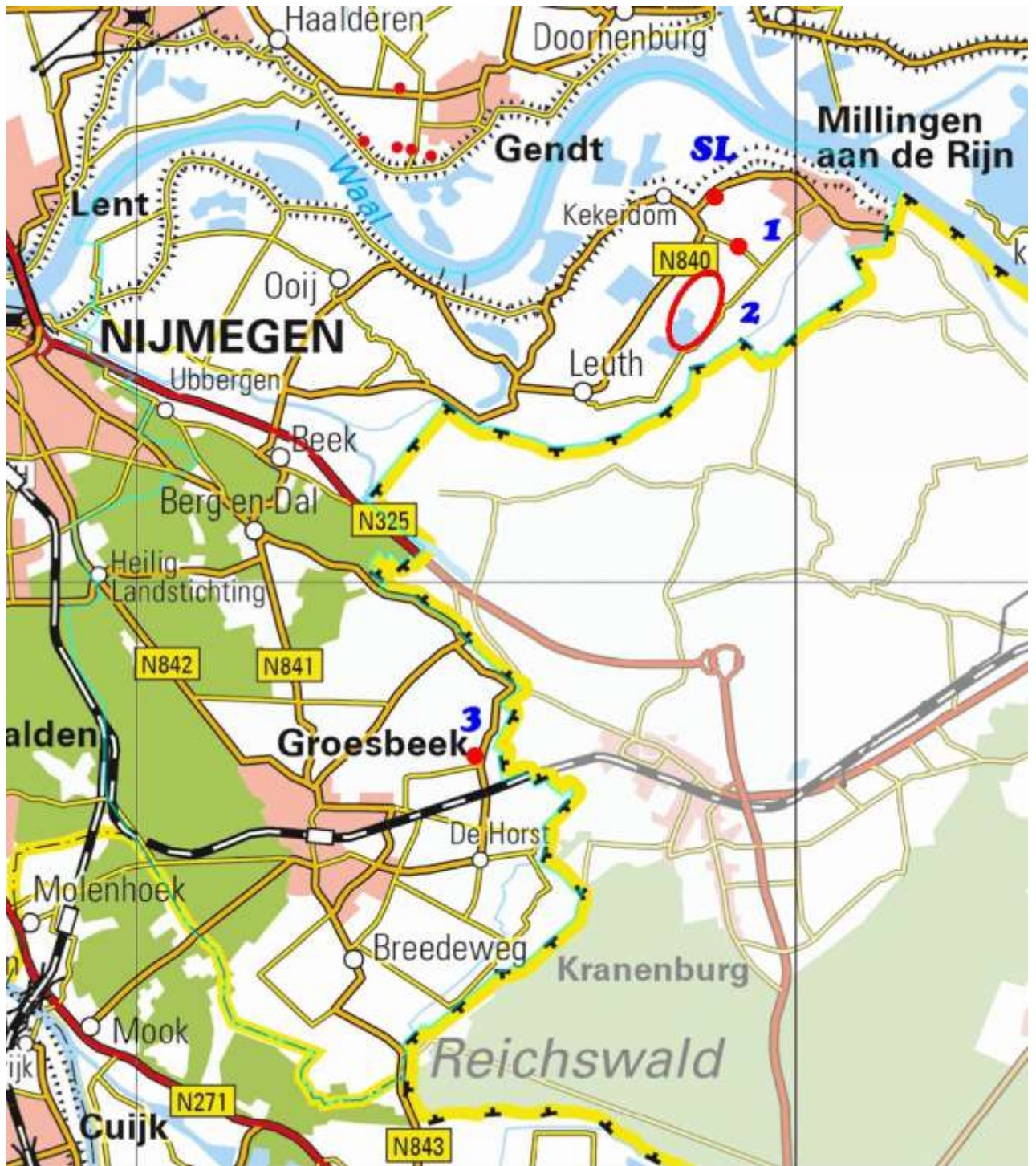
De resultaten

Beleidsmedewerkers van de afdeling Ruimtelijke Ordening, Natuur & Landschap en Duurzaamheid hebben op 5 maart 2020 in totaal 11 principeverzoeken bekeken. Twee principeverzoeken bestonden uit twee mogelijke ontwikkellijnen. Beide lijnen zijn apart bekeken en is apart over geadviseerd.

In maart 2020 heeft het college een besluit genomen. Daarbij is het ambtelijk advies gevolgd. De volgende initiatieven zijn benoemd tot pilot:

- 1). Millingse Zon. Een initiatief van Wiek-II (aan de Crumpsestraat).
- 2). Zonnepark Leuth – Millingen aan de Rijn. Een initiatief van De Beijer, Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en ZEBRA.
- 3). Dennenkamp/Boersteeg. Een initiatief van Solar Energy Works.

Daarnaast kiest het college ervoor om het initiatief van Waterschap Rivierenland en twee naastgelegen grondeigenaren (1 hectare + 1 hectare + 3 hectare) als één eenheid te beschouwen en te behandelen als één specifieke locatie. Dat betekent dat de initiatiefnemer hiermee aan de slag kan gaan. Dit is namelijk een specifieke locatie en hoeft het niet als pilot benoemd te worden volgens het raadsbesluit over de RVDE. De globale ligging van de pilots 1 en 3, en de specifieke locatie (S.L.), zijn op de kaart als rode stip weergegeven. Pilot 2 als rode cirkel.

Tweede kans voor goede initiatieven

De kwaliteit van de initiatieven was wisselend, maar er is een aantal kwalitatief goede initiatieven niet gekozen omdat andere initiatieven nog beter waren. Deze niet gekozen initiatieven zijn niet definitief afgevallen. In het najaar wordt weer een pilotselectieronde gehouden om nog maximaal twee pilots aan te wijzen. De niet gekozen initiatieven kunnen dan een nieuwe verbeterde poging wagen.

Beschrijving van de Pilots en de specifieke locatie RWZI Millingen a/d Rijn

Pilot 1). Millingse Zon.

Millingse Zon is een project van Wiek-II aan de Crumpsestraat. Het is een project van 5,7 hectare. De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de locatie open en toegankelijk wordt en werken met een lage legdichtheid. Ze betrekken de inwoners actief bij de pilot(participatie), voegen elementen toe die het project landschappelijk en ecologisch interessant maken en verwijzen naar het fruitteeltverleden.

Het project gaat bestaan uit circa 2700 zonnepanelen per hectare. Er wordt een productie voorzien van zo'n 4,6 GWh. Dit is vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van circa 1.300 huishoudens. Jaarlijks levert dit een CO2-reductie op van 2.093 ton.

Pilot 2). Zonnepark Leuth – Millingen aan de Rijn.

Dit is een initiatief van ZEBRA, Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en De Beijer. Het integrale project omvat een gebied van circa 100 hectare voor zonnepanelen dat valt binnen het zoekgebied. Er wordt een productie voorzien van zo'n 114,82 GWh. Dit is vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van circa 42.343 huishoudens. Jaarlijks levert dit een CO2-reductie op van 67.431 ton.

Het initiatief richt zich op bundeling van kleinere initiatieven om één groot zonnepark van ongeveer 120 MWp te realiseren (eventueel in combinatie met opslag). Zo kan één integraal landschappelijk inpassingsplan worden ontwikkeld. Bovendien maakt dit initiatief het mogelijk om stappen te zetten naar een groene waterstoffabriek. Dit biedt kansen voor lokale en regionale ondernemers. Voordelen van één integraal plan:

- Eén landschappelijk inpassingsplan (hogere landschapswaarde, meer betekenis voor biodiversiteit, verhoging draagvlak);
- Eén keer de omgeving erbij betrekken in plaats voor ieder project apart;
- Eén vergunning (minder druk op gemeentelijk apparaat en positieve impact op doelstellingen);
- Eén SDE-aanvraag (verhoging kans op verkrijgen van subsidie en verlagen ontwikkelkosten);
- Eén aansluiting (betere businesscase en vermindert concurrentie op aansluiting, minder kosten voor de netbeheerder, minder maatschappelijke kosten);
- Een mogelijkheid tot? één lokale/regionale waterstofeconomie (meer werkgelegenheid in omgeving van Millingen aan de Rijn).
- Showcase met nationale en wellicht ook internationale uitstraling in de gemeente Berg en Dal.

De betrokkenheid van Vereniging Nederlands Cultuurlandschap geeft ons vertrouwen dat ondanks de grootte van het project, er wel zorgvuldig met het landschap omgegaan wordt en dat het ook daadwerkelijk een verbetering van het landschap kan opleveren.

Pilot 3). Dennenkamp/Boersteeg. Een initiatief van Solar Energy Works.

Dit initiatief is gelegen langs de Dennenkamp en de Boersteeg te Groesbeek. De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark van circa 8,20 hectare. Er wordt een productie voorzien van zo'n 6,6 GWh. Dit is vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van circa 2.037 huishoudens. Jaarlijks levert dit een CO2-reductie op van 3.009 ton.

Dit initiatief valt vooral op door de zeer uitgebreide visie op participatie en hoe zij de lokale omgeving willen betrekken. Met name de bereidheid om de omwonenden (financieel) te laten participeren is sterk.

Specifieke locatie RWZI nabij Millingen aan de Rijn

Met de vaststelling van de RVDE is besloten om, naast de 3 tot 5 pilots in de zoekgebieden, ook te starten met zonneparken op specifieke locaties. Op de specifieke locatie "Rioolwaterzuiveringsinstallatie nabij Millingen aan de Rijn" wordt gewerkt aan een initiatief van circa 5 hectare zonnepark. Er wordt een productie voorzien van zo'n 5,5 GWh. Dit is vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van circa 1.577 huishoudens. Jaarlijks levert dit een CO2-reductie op van 2.503 ton.

Betekenis

Binnen de gemeente Berg en Dal streven we ernaar om in 2023 16% van ons totale energieverbruik duurzaam op te wekken. We schatten in dat we met deze pilots en deze specifieke locatie circa 8% van ons energiegebruik duurzaam gaan opwekken. De hoeveelheid opgewekte energie in deze projecten is vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van ruim 48.000 huishoudens (Overigens is elektriciteitsgebruik van huishoudens slechts een klein deel van het totale energieverbruik. Huishoudens gebruiken vaak ook gas voor bijvoorbeeld verwarming. Daarnaast gebruiken onze bedrijven en kantoren energie. Verder gebruiken we ook energie voor bijvoorbeeld mobiliteit en transport).

Hoe nu verder?

De projectontwikkelaars zijn nu aan zet. In bijlage 4 van de door de Raad vastgestelde Ruimtelijke visie duurzame energieopwekking 2019 staat hoe wij het werkproces ingevuld willen hebben. Uiteraard hebben wij regelmatig contact met de pilots om te zorgen dat dingen zoveel mogelijk op een juiste manier verlopen.

Vaak zijn zonnevelden in strijd met de bestaande bestemmingsplannen. Om mee te werken aan een zonneveld moet worden afgeweken van het bestemmingsplan middels een omgevingsvergunning. Op een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan is een uitgebreide procedure van toepassing.

Samenvatting

Op basis van de door de Raad vastgestelde Ruimtelijke Visie Duurzame Energieopwekking 2019 heeft het College drie pilots aangewezen: 1) Millings zonnepark (5,7 ha); 2) Zonnepark Leuth – Millingen aan de Rijn (100 ha); en 3). Dennenkamp/Boersteeg (8,2 ha). Van deze pilots willen we leren. De lessen nemen we mee in de vervolgaanvragen voor zonneparken.

Burgemeester en wethouders van gemeente Berg en Dal,

De secretaris,
E.W.J. van der Velde

De burgemeester,
mr. M. Slinkman

Bijlagen digitaal ter inzage
Bijlage ter inzage griffier